

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. VII. Non peccat mortali sacrilegio, qui dissimulat peccata, quæ nunc confitetur , priùs fuisse directè absoluta, vel non fuisse directè absoluta.

Item qui primo Confessatio sola mortalia; ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

169.
Non omne
mendacium
in Confes-
sione ad-
missum est
peccatum
mortale.

Utrumque ergo sit de hac controversia, sentio cum Tannero disput. 6. de Penit. q. 7. n. 21. Non omne mendacium de rebus ad Confessionem spectantibus, in Confessione admissum, esse peccatum mortale; sed, per se loquendo, solum, quando est circa materiam necessariam Confessionis, peccatum scilicet mortale nunquam ritè confessum, aut talem circumstantiam, quam sub mortali necessariò in Confessione exprimendam esse constat. Ita Tannerus, qui testatur de Communi DD. contra Caietanum 2. 2. q. 69. a. 1. ad 3. qui docuit, inquit Tannerus, omne mendacium in Confessione, circa rem ad Confessionem pertinentem, esse mortale.

Ex his patet à fortiori, quid sentiendum sit de mendacio, circa rem impertinentem ad Confessionem; videlicet, per se loquendo, non esse peccatum mortale sacrilegii. Ita communiter DD. quamvis enim indignum sit peccare venialiter eo tempore, quo homo preparat se ad recipiendam remissionem peccatorum; equidem non ostenditur notabilis irreverentia, sicut non est notabilis irreverentia, accedere ad Sacramentum Eucharistiæ cum affectu peccati venialis.

170.
Aliquod
potest esse
peccatum
mortale sa-
crilegii.

Dico; Per se loquendo, quia aliunde fieri potest, quòd sit peccatum mortale, putà quia graviter perniciosum, quo casu Confessio erit invalida defectu debiti doloris, per consequens peccatum mortale sacrilegii; quemadmodum peccatum mortale sacrilegii est, confiteri peccatum veniale fictum, quando illud foret tota materia Confessionis, quæ est ultima pars Conclusionis, de qua satis prolixè disputavimus sect. 4. concl. 7. & ibi dictis nihil hic habeo addendum.

Progredior itaque, & has propono questiones; utrum scilicet peccato mortali possit quis dissimulare; peccata, quæ nunc confitentur, priùs fuisse directè absoluta, vel non fuisse directè absoluta. Item uni Confessario sola mortalia, alteri autem sola venialia confiteri. Respondeo ad utramque questionem.

CONCLUSIO VII.

Non peccat mortali sacrilegio, qui dissimulat peccata, quæ nunc confitentur, priùs fuisse directè absoluta, vel non fuisse directè absoluta. Item qui primo Confessario sola mortalia; secundo autem sola venialia confitentur.

171.
Probat
ultima pars
Conclisi.

Incipio ab ultima parte, quæ minorem, immo vix ullam habet difficultatem; quamvis enim secundus Confessarius decipiatur, putans suum penitentem illa sola peccata ve-

nialia fecisse ab ultima Confessione sibi facta, & ideo bonam concipiat exultationem de ipso, quam non conciperet, si mortalia simul cum venialibus fuisset confessus; equidem penitens non mentitur, sed confitens sine verecundia, & bonæ exultationi, proponit illa peccata, quæ verè fecit; non negans se alia fecisse.

Immo tamen Confessario interroganti responderet, se nulla alia fecisse, quamvis tunc mentiretur (nisi uteretur legitima restrictione, sicut posset uti, cogitando, se nulla alia fecisse, quæ hic & nunc debeat confiteri, de talibus enim, & non de aliis cenletur Confessarius interrogare) adhuc non peccaret graviter contra veritatem Confessionis, quia esset mendacium de re impertinente ad Confessionem, ut patet, & non graviter perniciosum, ut suppono; ergo Confessio valida si reliqua adline; ergo non peccaret mortali sacrilegio. Melius tamen est sincerè totam conscientiam ordinario Confessario aperire.

Dixi notanter: Si primo Confessario &c. confiteatur, liquet proferò Confessionem esse invalidam defectu integritatis, nisi subsistat iusta causa ita dimidiandi Confessionem. Ratio est, quia integritas postulat, ut omnia peccata mortalia specificè, & sigillatim declarentur, quòd tunc non fieret; sit autem, quando sola mortalia peccata declarentur primo Confessario, & sola venialia secundo.

Intellige, per se loquendo; si enim, quia penitens secundo Confessario non exprimit peccata mortalia, propterea permanet in proxima occasione peccandi mortaliter; haud dubio, quin violetur integritas Confessionis; nam velle manere in proxima occasione peccandi mortaliter, est peccare mortaliter; nisi ergo hoc peccatum declaretur, Confessio non erit integra, per consequens invalida, & peccatum mortale sacrilegii. Conclusio ergo intelligenda est de per se, nisi aliquid aliud obstat, quàm deceptio permissiva Confessarii circa bonam ac sanctam vitam confitentis. Ita communiter DD. quos videre poteris apud Dianam p. 3. tr. 4. resol. 132. quos sequitur Lugo disput. 16. a. 57. Arriaga, Dicastillo, & alii Recentiores.

Qui bene advertunt, Confessarios non debere conscientias ordinariorum penitentium coartare, ne ad alios accedant, cum id sit contra libertatem Confessionis, quæ etiam hæc occasione interdum præ verecundia sacrilegè instituitur.

Venio ad primam partem Conclusionis, quæ magis disputabilis est. Et primò notandum, aliud esse dissimulare, aliud simulare; nam, ut communiter docent Theologi, in hac persecutionibus per se licet fugere peccata, immo precibus exteriorem fidei Confessionem declinare.

declinare, ac veram fidem dissimulare; secus
fallam simulare, quando praesentes id sero fieri
apprehendunt.

Si autem a me quaeritur, quid sit dissimulare
veram fidem, & quid sit simulare fallam fi-
dem? Respondeo; dissimulare veram fidem
est aliquid agere, vel omittere, ex quo circum-
stantes non possunt prudenter judicare, an sis
Catholicus, an non.

Atque hoc liceret ex justa causa, quamvis
fortasse aliqui suspicarentur, te esse haereticum;
quia eorum suspicio interna non potest mutare
naturam actionis meae, & facere, ut actio hic
& nunc significet negationem fidei, quam de
se non significat; v. g. est aliqui, videntes
me in concione haeretica, suspicarentur, me
esse haereticum; haud equidem propterea foret
illicitum, interesse isti concioni, dum adesset
rationabilis causa; quia propter internam ali-
quorum suspensionem, eamque temerariam, illa
auditio vel praesentia, quae de se non est pro-
fessio fidei haeretica, vel abnegatio fidei Ca-
tholicae, non potest hic & nunc accipere illam
significationem.

At vero simulare fidem fallam, est exterius
significare se habere fidem fallam, quam tamen
interius non habet. Hoc autem semper esse
illicitum, quando circumstantes id sero fieri
apprehendunt; probatur; quia est contra
praecipuum negativum fidei, id est, praecipuum
non negandi fidem, quod non tantum
prohibet interne aliam fidem profiteri, vel ex-
ternam negationem conjungere negationi in-
ternae; sed etiam solam negationem externam,
juxta illud Apostoli Rom. 10. v. 10. *Corde
creduus ad iustitiam, ore autem Confessio fit ad sa-
lutem.* Hoc praenotato.

Probatur Conclusio; quia nullibi praecipitur
penitenti explicatio prioris Confessionis, aut
Absolutionis; ergo dum simpliciter confitetur
sua peccata ratendo, quod fuerint, vel non
fuerint prius directe absoluta, non decipit
Confessarium; sed Confessarius a se ipso deci-
pitur, si iudicet peccata, quae nunc declarantur,
prius fuisse, vel non fuisse absoluta; nam Con-
fessio per se hoc non significat, sed abstrahit;
quandoquidem peccata semel absoluta, licet
non sint materia necessaria, equidem liberè
possunt subijci iterum judicanda.

Non ergo mentitur penitens, ut patet; ne-
que aliquid facit, quo significet, peccata prius
fuisse, vel non fuisse absoluta; sed proponit
ea, sicuti a parte rei sunt integrè secundum
speciem, & numerum, ut suppono; alioquin
si notitia prioris Confessionis foret necessaria,
ad explicandas species, aut numerum peccato-
rum, indubie graviter peccaret, qui priorem
Confessionem dissimularet; quia fieret Sacra-
mentum invalidum defectu integritatis.

Nihilominus contrariam sententiam tam-
quam certam & omnino practicandam docet

Ludovicus de Torres in Opusc. Theol. centur.
Theol. 4. dub. 7. Fundatur primò; quia fieri
potest, quod peccatum in Religione sit refer-
vatum, quod commissum in saeculo non fuit
reservatum. Secundò; fieri potest, quod peni-
tens nunc sit in occasione proxima peccandi.
Tertiò; potest penitens hodie habere con-
suetudinem peccandi, quam prius non ha-
buit.

Resp. fieri potest, quod peccatum in Reli-
gione non sit reservatum; fieri potest, quod
penitens nunc non sit in occasione proxima
peccandi; fieri potest, quod penitens hodie
non habeat consuetudinem peccandi; ergo sal-
tem tunc non erit opus explicare priorem Con-
fessionem, aut tempus peccati commissi; ad-
que illa argumenta ad summum probant, ali-
quando per accidens esse necessarium exprimere
priorem Confessionem, aut tempus peccati
commissi, quando videlicet, sicut statim dixi,
aliter non potest declarari species, & numerus
peccatorum, de quo casu hic non tractamus.

Quartò argumentatur praefatus Auctor:
Confessarius potest interrogare, utrum ea pec-
cata Confessus fuerit, & tenetur penitens res-
pondere; ergo etiam tenetur a se id dicere.

Resp. quidquid sit de Antecedente; negan-
do Conseq. quia etiam in iudicio humano ad
multa tenetur reus, legitime interrogatus, res-
pondere; quae tamen a se ipso non obligatur
dicere.

Dixi: *Quidquid sit de Antecedente*; quia fortassis
penitens eo casu non tenetur respondere, sed
posset dicere: *Ego hoc feci; utrum Confessus sim
nec ne; non teneor dicere. Si vult mihi imponere Peni-
tentiam gravem perinde ac si non fuisset confessus;
faciat, acceptabo.* Et Confessarius potest dicere:
*Talem Penitentiam impono, si es confessus; talem
si non es confessus;* tali via evitatur inconveniens;
quod quinto loco objicit Turritanus, scilicet
inaequalitas satisfactiois.

Fatemur quippe, peccatum numquam con-
fessum majorem mereri Penitentiam, quam
semel confessum; & ad aequalitatem forte puni-
tum. Interim sicut idem peccatum semel ab-
solutum, secundò, tertio, aut pluries directe
absolvitur, ita etiam potest secundò, tertio, aut
pluries ad aequalitatem puniri, si penitens con-
sentiat, quemadmodum censetur consentire,
quando priorem Confessionem non explicat;
nam Confessarius, nisi aliunde constet contra-
rium, praesumit primam Confessionem; si ta-
men dubitet, potest interrogare, vel certe, ut
mox diximus, duplicem imponere Peniten-
tiam, & sic evitabit omne periculum inaequa-
litatis.

Denique objicit hic Auctor: magis distat
peccatum deletum per Confessionem, à non
deleto, quam veniale, à mortali; sed haec di-
stantia debet explicari; ergo & ista. Probatur
major; quia illa duo distant, sicut ens, & non
ens;

K k k

docet Lud.
de Torres, &
probat pri-
mò.

Secundò.

Tertiò.

Responde-
tur.

176.
Quartum
argumen-
tum.

Responso.

177.
Quintum
argumen-
tum ejus-
dem Au-
toris.

scribitur, ac
tionem de
alia simul
equidem
alens suae
proponit
negans se
interrogant
quavis
mà restri-
se nulla
confiteri;
tur Con-
peccare
nis, quia
ad Coq-
ter perni-
tio valida
t mortali
rè totam
perire.
fario &c.
alia con-
m esse in-
libit iusta
Ratio est;
cata mor-
tur, quod
sola mor-
fessario, &
nim, quia
exprimit
et in pro-
habid du-
nfessionis;
ione pec-
iter; nisi
fessio non
, & pec-
ergo in-
aliud ob-
fessarii cir-
entis. Ita
eris apud
sequitur
stillo, &
s non de-
nitentium
ed fit con-
etiam hae
sacrilegè
clationis
dò notan-
simulare;
logi, in la-
na, immo
fessionem
declinare,

ens; nam peccatum deletum per Confessionem, non est jam peccatum.

Responsio. Resp. si illud argumentum aliquid probaret, probaret utique, peccatum remissum etiam per solam Contritionem charitate perfectam, non esse materiam validam Absolutionis, quod est contra fidem. Patet; quia non nisi peccatum est materia Confessionis. Si ergo peccatum semel remissum, jam non est peccatum, jam etiam non est materia Confessionis.

Igitur non confitemur peccatum nostrum secundum præsentem statum; nam sic magis distat peccatum deletum, à non deleto, quam veniale, à mortali; sed secundum statum præteritum, quem habebat, quando primò fuit commissum. Et sic patet minùs differre peccatum mortale deletum, à se ipso non deleto, quam veniale, à mortali; quia sive deletum, sive non deletum; semper consideratur ut peccatum mortale, & ut tale proponitur Confessario absolvendum; cum hæc sola differentia, quòd deletum per directam Absolutionem, sit materia libera instar peccati venialis; cum tamen ante directam Absolutionem esset materia necessaria.

Itaque peccatum de se idem est tam ante, quam post Confessionem, adeoque explicare possum speciem, & numerum, immo & circumstantias omnes, quæ necessariò explicari debent, tacito, quòd sim confessus antea, vel non confessus, cum hoc non variet speciem, vel numerum; neque sit circumstantia tenens se ex parte objecti, sed solius subjecti per se loquendo. Quapropter non est audiendus Turrianus, quando communem sententiam damnat ut perniciosam, improbabilem & non tutam in praxi.

Immo, dicit aliquis, haud inconsultum videri posset, si graves peccatores sepiùs eadem peccata confiterentur, tacendo de priori Confessione, ut gravioribus injunctis pœnitentiis, plenius satisfacerent pro pœnis restantibus, si fortè prima pœnitentia non fuisset proportionata, sicuti rarissimè hodie pro gravioribus peccatis talis imponitur pœnitentia, per quam tota pœna temporalis deletur.

Sed contra facit; quòd Confessarius, tamen si sciat priorem Confessionem, faciliè imponet graviorem pœnitentiam, si pœnitens id requirat. Et utinam plures tales pœnitentes invenirentur! Multò plures reperies, qui ideo explicent priorem Confessionem, ut minorem satisfactionem injungat Confessarius; & qui ideo dissimulant, peccata nunquam antea fuisse confessa, ne graviorem secundum gravitatem peccatorum accipiant Pœnitentiam.

Verumtamen cum non omnia declarari debeant, quæ possent Confessarium permovere ad imponendam graviorem Pœnitentiam; illam velle declinare, cum proposito satis-

faciendi in altera vita, unde probatur, graviter adversari veritati seu fidelitati Confessionis?

Ex quo infero, non peccare mortaliter, qui dicit, se velle facere Confessionem generalem, tamen si peccatis antiquis, semel directè absolutis, adjungat nova peccata, nunquam antea confessa; nam illa verba; *Volo facere Confessionem generalem*, neque implicite, neque explicitè significant, pœnitentem velle confiteri sola peccata antiqua, & aliis per Absolutionem remissa; sed tantum significant, ipsum velle confiteri peccata totius vite, sive heri, sive hodie commissa, sive priùs absoluta, sive non. Si plùs intelligit Confessarius, à seipso decipitur, non à pœnitente, qui licet non omnino distinctè & clarè explicet sua peccata; equidem sufficienter declarat, ut suppono, speciem, & numerum peccatorum; & ideo validè absolvitur ab omnibus, quamvis Confessarius ex errore putet, aliqua adhuc esse confessa, quæ reverè nunquam confessa fuerunt. Est quippe error speculativus.

Sicuti si quis infantem ad Baptismum offerret, & diceret esse proprium filium, cum esset alterius filius; nihilominus talis validè baptizaretur, quamvis Sacerdos putaret falso esse filium offerentis; vult enim baptizare eum, quem habet præseptem.

Quid ergo, si aliqua peccata mortalia, antea confessa; spontè omittit? Numquid saltem tunc peccaret mortaliter? Jam enim dixit Confessario se velle omnia peccata confiteri, adeoque ipse decipit Confessarium, & non decipitur Confessarius à seipso, sicuti in priori calu.

Respondeo; equidem non peccare mortaliter contra veritatem Confessionis; licet enim mentiatur, si quando hoc dicebat, non habebat intentionem omnia confitendi; tamen per hoc mendacium non decipit Confessarium in materia necessaria Confessionis, ac proinde non in re gravi pertinente ad suum tribunal; sin verò aliunde peccatum illud mendaci sive hypocrisis foret mortale, puta, quia graviter perniciosum, ex illa parte posset invalidare Confessionem, defectu debiti doloris, aut integritatis; alioquin de per se veniale tantum est, sicut si quis diceret mendaciter Confessario, se fuisse devotum, abstinentem &c. ut tali via bonum nomen acquirat in nullius præjudicium.

Quin immo fieri potest, ut absque illo peccato in Confessione generali taceantur aliqua peccata; quia, postquam dixit bonè fide, & rectè intentione, se velle omnia explicare, potest occurrere aliqua justa ratio non pravè mutandi propositum; cum enim Confessio illa generalis sit libera, & tota posset omitti, occurrente rationabili causà, cur non etiam

178.
Peccatum de se idem est tam ante, quam post Confessionem.

etiam posset mutilari? Nam deceptio Confessarii tali casu potius permittitur, quam à penitente intenta.

Sed nunquid etiam sine mortali sacrilegio licet simulare seu affirmare peccatum mortale prius confessum, quod reverà confessum non fuit, aut negare confessum, quod reverà confessum fuit? Hæc res non caret difficultate, quippe decipitur Confessarius non à se ipso, sed directim ab ipso penitente, idque in materia necessaria Confessionis, dum loco materiæ necessaria, qualis est peccatum mortale non confessum, exprimitur materia libera, v. g. peccatum mortale confessum; & è converso pro materia libera substituitur materia necessaria; sicuti ergo qui ita exprimeret peccatum veniale, vel Confessarius prudenter judicaret esse mortale, vel vice versâ, peccatum mortale ita coloraret, ut rationabiliter Confessarius judicaret solum esse veniale, graviter delinqueret contra fidelitatem seu veritatem Confessionis, quidni similiter graviter peccet, qui pro peccato mortali confessio, substituit non confessum, & pro non confessio, confessum?

Respondet Dicastillo disp. 9. n. 147. Peccatum erit mendacii, quod mendacium, cum non sit de re necessaria ad materiam Confessionis, non est peccatum mortale, ut amplius postea declarabo nu. 157. Nec refert, quod Confessarius possit interrogare, & ille teneatur respondere. Nam Confessarius potest interrogare non solum, quæ sunt præcisè necessaria ad illud iudicium peragendum; sed quæ congruentia sunt, & ad melius esse; sic potest interrogare, an fecerit aliqua, quæ venialia sunt, aut probabiliter non mortalia; ut melius dirigat penitentem; & ille tamen absque mortali potest eadem non fateri, aut negare etiam interrogatus, licet malè faciat. Hæc ille.

Quæ n. 157. declarat hoc simili: Qui dicit se hodie fecisse, quod fecit heri, v. g. occidisse Petrum, duo dicit; alterum, quod est materia necessaria Confessionis, scilicet fecisse homicidium, & in hoc dicit verum; alterum, quod materia Confessionis non est, scilicet; id quod fecit, fuisse hodie; & in hoc mentitur quidem, sed cum non sit in materia necessaria Confessionis, non manet obligatio iterum confitendi; quod autem ex eo, quod dicat se fecisse hodie, quod non fecit, censetur negare se fecisse heri, verum est quoad circumstantiam temporis, sed non quoad substantiam actûs; potest enim confiteri occisionem necessariò confitendam, licet sit negator temporis, quod ad materiam necessariam non refert. Hucusque Dicastillo.

Sed non satisfacit: nam quero, variatio temporis ex materia necessaria facit non necessariam, vel è contra ex non necessaria necessariam? Clarum est quòd non; adeòque non decipitur Confessarius circa materiam necessariam. At vero prior Confessio facit ex mate-

ria necessaria non necessariam, ut apud omnes est in confesso; ergo licet illa circumstantia teneat se potius ex parte subiecti, quàm objecti, equidem reddit objectam materiam non necessariò hie & nunc confitendam, quæ alioquin ex institutione Christi foret necessariò confitenda. Similiter ex hoc, quòd penitens interrogatus legitimè de peccato aliquo veniali, illud neget se fecisse, etsi alioquin illud fecerit, Confessarius non iudicat peccatum mortale confessum esse materiam necessariam, quod aliàs non est materia necessaria, aut è contra materiam non necessariam, quod aliàs est materia necessaria.

Dices ex præfato Auctore ibidem n. 160. de explicanda circumstantia transferente actum de veniali in mortale, vel è contra, habemus præceptum Christi, declaratum in Ecclesia, accusandi nos semel ritè de omni mortali, quod fecimus, & non accusandi nos de mortali, quod non fecimus, dando falsam materiam Sacramenti; id autem non potest fieri, nisi explicando circumstantias, ratione quarum actus sit, vel non sit culpa mortalis. Non habemus autem præceptum Christi, explicatum ab Ecclesia, confitendi, vel non confitendi peccatum jam semel ritè dictum; nec dicendi, an illud confessi fuerimus, vel non; quia de tali præcepto ex nullo principio aut capite nobis constat; sed tantum est præceptum semel ritè confitendi mortale habenti potestatem; hoc autem fieri potest, etiam si non dicatur, quòd jam aliàs fuerit, vel non fuerit quis confessus tale peccatum; solum enim dicendo nudè suum integrè peccatum, satisfacit præcepto confitendi semel. Hæcenus Dicastillo.

Sed hoc argumentum solum probat, non esse necessarium spontè explicare, an peccatum fuerit, vel non fuerit confessum; sicut spontè explicanda est illa circumstantia, quæ transfert peccatum veniale in mortale, & è contra: an autem possit penitens pro libitu suo negare, vel affirmare, quòd peccatum aliàs fuerit, vel non fuerit confessus, ex illo argumento minime probatur; neque ad hoc probandum afferatur ab illo Auctore.

Dico ergo; quia tantum est præceptum semel ritè confitendi mortale; idèò nequit penitens absque gravi sacrilegio pro libitu suo negare, vel affirmare, quòd peccatum mortale aliàs fuerit, vel non fuerit confessus; quia non potest pro libitu suo, absque gravi sacrilegio, materiam necessariam confiteri tanquam liberam, & liberam instar materiæ necessaria; siquidem in re notabili pervertit iudicium sacramentale.

Perinde autem est, sive dicat peccatum commissum hodie, sive heri, sive ante plures annos; cum semper exprimat tanquam materia necessaria. Ut etiam si diceret: *Occidisti Petrum*, estò occidisset Paulum; quidquid

184. Objectio est Dicastillo ne.

185. Solvitur.

186. Perinde est in casu proposito sive peccatum dicatur commissum Aliquid

K k k k 2

hodie, sive
hæc.

Aliqui in contrarium asserant; eò quòd non confiteretur peccatum; quòd fecit; sed aliud; quòd non fecit; nam, inquit, actus hesternus est physicè distinctus ab actù hodierno; & occisio Petri physicè distincta ab occisione Pauli.

Responso
ad funda-
mentum
oppositæ
sententiæ.

Respondeo; quidquid sit de distinctione physica actûs hodierni, & hesterni, quam negat, & meritò; communis sententiæ, paucis contradicentibus sinè solido fundamento; equidem in genere moris, ut bene docet Arriaga disp. 31. n. 22. sunt planè iidem; alioquin semper teneret dicere non solum quòd sim furatus; sed quâ die, quâ horâ, quo quadrante, quâ parte quadrantis, quia alioquin non dicerem idem numero peccatum, quòd feci; ad hoc autem obligare esset plùs quàm absurdum. Hæc ille.

187.
Objectio.

Non obligo, inquis, ad hoc; quia dicendo; *Semel sum furatus*, explicat pœnitens speciem, & numerum peccati, quòd sufficit. Interim si adderet *ly Hoc anno*, & fuisset furatus anno præterito, jam exprimeret aliud numero peccatum; adeoque non satisfaceret, quia debet confiteri peccatum, quòd fecit. Eodem modo sicuti qui occidit Petrum, satisfacit confitendo præcise homicidium; nihilominus si velit exprimere personam, quam occidit, oportet exprimere personam Petri; quia aliam nominando, jam non confitetur peccatum, quòd fecit; sed aliud, quòd non fecit.

Solvitur.

Resp. aliud physicè, conc. aliud in genere moris, nego. Nonne distinctio numerica peccatorum, ut sint duo, vel unum tantum in ordine ad Confessionem, desumitur ex physica actuum disjunctione? Pater quòd non, juxta Theologos communiter, sed ex morali: ergo à simili, distinctio numerica peccatorum, ut sit hoc, vel istud in ordine ad Confessionem, non est desumenda ex distinctione physica peccatorum, sed morali. Jam autem homicidium Petri, in eile moris non distinguitur ab homicidio Pauli; adeoque qui confitetur homicidium Petri, etsi fuerit Pauli, confitetur peccatum; quòd fecit, sufficienter ad integritatem Sacramenti, cum exprimat speciem, & numerum peccati; neque notabiliter decipit Confessarium, pervertendo ejus judicium circa materiam necessariam; quia quòd sit Petri, vel Pauli, non facit homicidium esse, vel non esse materiam necessariam; neque impedit quòd minus Confessarius de gravitate criminis rectè possit censere, & pœnam, quam oportet, pro illo imponere.

188.
Confessor
non debet
ferre ju-
diciam de
speciebus
entis, sed
de moribus.

Confessor, inquit Suarius disp. 22. sect. 2. n. 3. non debet ferre judicium de speciebus entis seu naturæ, sed de moribus; & ideo ad illud judicium impertinens est, naturales species distinguere, nisi fortè id necessarium sit ad morales explicandas. Quæ pars adeò certa est, ut nulla ratio dubitandi circa eam appa-

reat. Unde cum Concilia & Patres, in hæc materia de peccatis loquuntur, formaliter de eis loquuntur, ut peccata sunt, atque adeò ut ad mores pertinent. Hæc ille. Ergo pari ratione, si non majori, impertinens est ad judicium sacramentale, distinguere inter individuationes purè physicas peccati, quæ videlicet neque necessariae sunt ad explicandam speciem, vel numerum peccati; neque augent, aut minuunt malitiam actûs.

Alioquin dicamus Confessionem invalidam, & per consequens repetendam, si quis ex errore, pro homicidio Petri explicasset homicidium Pauli, pro fornicatione cum Catharina, fornicationem cum Joanna, & sic in aliis, quòd est contra sensum omnium fidelium. Quòd autem talis Confessio foret alioquin invalida, patet; quia, ut suppono, illud unicum peccatum fuit materia Confessionis, illud autem pœnitens non fecit; ergo ab illo non absolvitur; quia nullus absolvitur ab eo, quòd non fecit.

Sanè nihil manifestius est, quàm in rebus moralibus, quando individua sunt omnino similia, pro nihilo planè reputari, quòd sit hoc individuum potius, quàm illud, si enim sint duæ monete planè omnino similes, nemo dicit esse furtum, si ego unam meam, loco alterius alienæ permutem; quòd si loco monete, quam furatus fueram, restituiam alteri numero, planè omnino similem, dicere jure merito possum; *Restitui illi suam monetam*.

Unde si famulo det Dominus unum ducatum, ut pauperi in eile Emolynam illum donec, & ille loco illius ducat numero; docet aliam omnino similem, potest ille famulus jure dicere: *Feci quòd iussisti, dedi elemosynam, quam mandasti*. Cur ergo similiter, qui confessus fuit occisionem Petri, cum esset occisio Pauli, non poterit dicere: *Confessus sui peccatum quòd feci*? Siquidem non est major distinctio inter illa duo homicidia, quàm inter illos duos ducatos.

Omitto, quòd, ex sententiâ Adversariorum, non sit opus explicare utram individuationem, ut supra vidimus; cur ergo error in illa individuatione, dummodo tota species dicatur, invalidabit Confessionem? Non est credibile.

Nonne qui diceret; *Occidi pugione*, cum tamen id fecerit gladio, invalidè confiteretur? Quis audeat affirmare? Sed quæ ratio? Nulla alia, nisi quia instrumentum, quo occidit, non est materia Confessionis. Si ergo individuatio non est materia necessaria, dico, errorem in illa individuatione non impedire validitatem Confessionis. Ita nobiscum docet Arriaga disp. 34. sect. 3.

Dices; qui confitetur peccatum mortale, nunquam directè absolutum, addens, prò eo fuisse directè absolutum, etiam confitetur speciem

speciem, & numerum peccati; ergo etiam talis Confessio non est invalida.

Resp. confitetur speciem physicam, & numerum physicum peccati, concedo; speciem moralem, & numerum moralem, nego. Ratio moralis, & dicitur; quia peccatum mortale, dicitur absolute, in morali consideratione in ordine ad Confessionem, habet se instar peccati venialis; unde ab illo absolvit quilibet Sacerdos, eodem modo, quo absolvit à peccatis venialibus; ergo illa circumstantia in esse moris notabiliter alleviat peccatum; immo mutat speciem, & substituit malitiam venientem, non quidem physicè & à parte rei, sed secundum prudentem estimationem Confessarii. Jam autem, ut superius diximus ex Suario, Confessor non debet ferre iudicium

de speciebus entis seu naturæ, sed de moribus; & ideo ad illud iudicium impertinens est, naturales species distinguere, nisi fortè id necessarium sit ad morales explicandas.

Atque ut non esset circumstantia mutans speciem, adeoque ex hac parte non repugnet integritati Confessionis; saltem notabiliter variat, & pervertit iudicium Confessarii; ac proinde ex illa parte erit mendacium mortale, per consequens invalidans Confessionem; in qua non exprimitur hoc mendacium, quod tamen, utpote nova species peccati mortalis, iure divino exprimi deberet.

Si autem à me queritur, unde sciam Deum id præcepisse, mox edissero; & quia questio molestissima est, ille sit finis hujus Sectionis; eritque

SECTIO OCTAVA.

De Integritate Confessionis.

Duplex est integritas Confessionis, seu integra Confessio, una materialis, altera formalis, & de utraque oportet hic tractare. Materialem voco, quæ est de omnibus omnino peccatis mortalibus in specie, ac sigillatim. Formalem verò, quæ licet non omnia omnino peccata mortalia in specie, ac sigillatim declarat; equidem nullum reticet absque rationabili causa, aut inculpabili oblivione, seu ignorantia; & ideo adhuc verà Absolutione informatur, alioquin minimè informanda, ut patebit ex sequentibus Conclusionibus.

CONCLUSIO I.

Jure divino confitenda sunt omnia peccata mortalia, quorum pœnitens, post diligentem sui discussionem, conscientiam habet, etiamsi occultissima illa sint; non tantum in genere, sed potius in specie, ac sigillatim.

Ita novissimè Concilium Tridentinum sess. 14. c. 5. quod sic incipit: Ex institutione Sacramenti Pœnitentiæ, iam explicatæ, universa Ecclesia semper intellexit, institutionem etiam esse à Domino integram peccatorum Confessionem, &

omnibus, post Baptisum lapsis, iure divino necessariam existere. Ut autem scires, quam Patres Concilii intellexerint Confessionem integram, continuo adjungitur pro ratione: Quia Dominus Noster Iesus Christus, è terris adveniens ad Cælos, Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit tanquam præfules & iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in que Christi fideles ceciderint; quod, pro potestate Clavium remissionis, aut retentionis peccatorum, sententiam pronuntiant. Ergo in primis requiritur ad integram Confessionem, quod omnia mortalia crimina deferantur.

Et ne aliquis dubitare possit de modo, quo deferenda sunt, an videlicet in genere dumtaxat, dicendo: Accuso me de multis peccatis mortalibus; an verò etiam in specie, & sigillatim, dicendo: Accuso me de duabus fornicationibus, duobus homicidiis &c. illud attingitur; Constat enim, Sacerdotes iudicium hoc, incognitâ causâ, exercere non potuisse; neque equitatem quidem illos in panis immungendis servare potuisse, si in genere dumtaxat, & non potius in specie, ac sigillatim, sua ipsi peccata declarassent.

Interim quia difficillimum foret hujus Sacramenti remedium, & maximo periculo carenti effectu expositum, si omnia omnino peccata, à parte rei commissa, deberent re ipsâ exprimi, mox subiungitur: Ex his colligitur, oportere à pœnitentibus omnia peccata mortalia, quorum, post diligentem sui discussionem, conscientiam habent, in Confessione recitari.

Atque ad tollendum omnem scrupulum, de quibus peccatis Concilium loquatur, an